

1

*Zo dreef ik in vreselijk noodweer een negental dagen
Over de visrijke zee en bereikte ten slotte de tiende
't land van de Lotuseters, die bloemen als voedsel gebruiken.*
– HOMERUS, *De Odyssee*

OXFORD, ENGELAND – *Heden*

OP HAAR EIGEN ONDOORGRONDELIJKE MANIER deed mijn grootmoeder wat ze kon om me te wapenen tegen het bloedbad van het leven. Stampende hoeven, voortjagende strijddarren, roofzuchtige mannen... dankzij oma had ik die rond mijn tiende min of meer in de smiezen.

Helaas, de wereld bleek heel anders dan het nobele slagveld dat zij me had voorgespiegeld. De inzet was miezerig, de mensen waren grijs en gezapig – mijn Amazonelsten waren hier van geen enkel nut. En niets van wat oma me tijdens onze lange namiddagen vol muntthee en imaginaire monsters had geleerd, bood houvast in de stromingen en zijwinden van de academische wereld.

Op deze specifieke oktobermiddag – de dag waarop alles begon – kreeg ik halverwege een conferentiezing een onverwachte storm van gramschap te verduren. Aangespoord door de almachtige professor Vandenbosch op de voorste rij sprong de discussieleider overeind en haalde een laffe vinger langs haar keel, om mij te laten weten dat ik precies nul seconden had om mijn verhaal af te ronden. Volgens mijn eigen horloge was ik precies op schema, maar mijn academische toekomst hing af van de welwillendheid van deze eminente wetenschappers.

‘Om af te sluiten,’ zei ik, met een tersluikse blik op professor Vandenbosch, die me met een oorlogszuchtig gezicht en over elkaar geslagen armen en benen aanstaarde, ‘ondanks alle grafische beschrijvingen van hun paargewoonten, is het duidelijk dat deze Griekse auteurs de koene Amazones nooit anders hebben gezien dan als fictieve, quasi-erotische playmates.’

Er klonk een gegons van enthousiasme in de gehoorzaal. Eerder die middag was iedereen doorweekt en nogal bedrukt binnengekomen vanaf de regenachtige binnenplaats, maar kennelijk had mijn presentatie geholpen om de zaal op te warmen.

‘Maar,’ vervolgde ik met een knikje naar de discussieleider om haar te verzekeren dat ik echt bijna klaar was, ‘de wetenschap dat deze bloeddorstige vrouwelijke krijgers pure fictie waren, weerhield onze auteurs er niet van om hen in te zetten in belerende verhalen over het gevaar van onbeteugelde vrijheid voor vrouwen. Waarom?’ Ik liet mijn ogen over het publiek dwalen om mijn medestanders te tellen. ‘Waarom werden Griekse mannen aangespoord om hun vrouwen thuis op te sluiten? Dat weten we niet. De alarmistische verhalen over de Amazones zouden bedoeld kunnen zijn om hun misogynie te rechtvaardigen.’

Zodra het applaus verstomd was, overstemde professor Vandenbosch de discussieleider door op te staan en streng om zich heen te kijken, met de macht van zijn blik alleen de vele geestdriftig opgestoken handen neermaaiend. Daarop richtte hij zich tot mij met het vermoeden van een sneer op zijn eerbiedwaardige gezicht. ‘Hartelijk dank, dr. Morgan. Het doet me deugd dat ik niet langer de meest achterhaalde wetenschapper in Oxford ben. Voor u hoop ik dat de academische wereld op een dag weer behoefte krijgt aan feminisme; tot mijn opluchting kan ik zeggen dat wij die oude strijdbijl allang begraven hebben en ons onderzoekswerk hebben voortgezet.’

Hoewel zijn aanval vermomd was als een grap, was die zo grof dat niemand lachte. Zelfs ik, gevangen achter de lessenaar, was te geschokt om een weerwoord te verzinnen. Het merendeel van het publiek stond aan mijn kant, daar was ik van overtuigd – en toch durfde niemand op te staan om me te verdedigen. De stilte in de zaal was zo volledig dat het gedempte druppen van de regen op het koperen dak te horen was.

Tien vernederende minuten later kon ik de gehoorzaal eindelijk ontvluchten en verdwijnen in de natte oktobermist. Ik trok mijn shawl strak om me heen en probeerde me de theepot die thuis op me wachtte voor de geest te halen... maar ik was nog te woedend.

Professor Vandenbosch had me nooit gemogen. Volgens een wel heel boosaardig verhaal had hij zijn collega's ooit vermaakt met een scenario waarin ik uit Oxford werd weggekaapt om de ster in een girl-power-tv-serie te spelen. Mijn eigen theorie was dat hij zich van mij bediende om zijn rivaal en mijn mentor Katherine Kent op de kast te jagen, met het idee dat hij haar positie kon verzwakken door haar favorieten onderuit te halen.

Katherine had me vanzelfsprekend afgeraden om opnieuw een lezing over de Amazones te geven. ‘Als je daarmee doorgaat,’ had ze gezegd, even bot als altijd, ‘word je een academisch verkeersslachtoffer.’

Ik weigerde haar te geloven. Op een dag zou het onderwerp aanslaan, en dan zou professor Vandenbosch de vlammen onmogelijk kunnen doven. Als ik de tijd maar kon vinden om mijn boek af te maken, of, nog beter, de *Historia Amazonum* in handen kon krijgen. Nog één brief naar Istanboel, met de hand geschreven dit keer, misschien zou de magische grot van Grigor Reznik dan eindelijk opengaan.

Dravend door de zompige straat, mijn kraag hoog opgezet tegen de elementen, was ik te diep in gedachten verzonken om te merken dat ik gevolgd werd, tot iemand me inhaalde bij het zebrapad op High Street en de vrijheid nam om zijn paraplu boven mijn hoofd te houden. Hij zag eruit als een kwieke zestiger en was zeker geen academicus: onder zijn smetteloze trenchcoat bespeurde ik een duur pak, en ik vermoedde dat zijn sokken bij zijn das pasten.

‘Dr. Morgan,’ begon hij, met een accent dat zijn Zuid-Afrikaanse afkomst verried. ‘Ik heb genoten van uw lezing. Hebt u een momentje?’ Hij knikte naar het grand café aan de overkant. ‘Mag ik u iets te drinken aanbieden? U ziet eruit alsof u wel iets kunt gebruiken.’

‘Dat is heel vriendelijk van u,’ antwoordde ik met een blik op mijn horloge, ‘maar helaas ben ik al laat voor een andere afspraak.’ En dat was ik ook. Omdat het inloopweek was bij de schermvereniging van de universiteit, had ik beloofd na mijn werk te komen helpen bij het demonstreren van het materiaal. Dat bleek nu goed uit te komen, want ik was precies in de juiste stemming om een paar imaginaire vijanden aan mijn degen te rijgen.

‘O...’ De man bleef met me meelopen; de vooruitstekende punten van zijn paraplu prikten naar mijn haar. ‘En later op de avond? Hebt u dan tijd?’

Ik aarzelde. De ogen van de man hadden iets verontrustends; ze waren ongewoon intens en hadden een gelige tint, enigszins vergelijkbaar met die van de uilen op de boekenkasten in mijn vaders werkkamer.

In plaats van de donkere en vrijwel verlaten Magpie Lane in te slaan, stond ik op de hoek stil en deed een poging tot een vriendelijke glimlach. ‘Ik vrees dat ik uw naam niet heb verstaan?’

‘John Ludwig. Hier...’ De man rommelde even in zijn zakken en trok toen een gezicht. ‘Geen kaartje. Geeft niet. Ik heb een uitnodiging voor u.’ Hij keek me even onderzoekend aan, alsof hij zich wilde verzekeren van mijn verdienste. ‘De stichting waar ik voor werk heeft een sensationele ontdekking gedaan.’ Hij zweeg even en fronste zijn voorhoofd, duidelijk niet op zijn gemak in de openbaarheid van onze omgeving.

‘Weet u zeker dat ik u niets te drinken kan aanbieden?’

Ondanks mijn eerdere verontrusting kon ik een opwelling van nieuwsgierigheid niet onderdrukken. ‘Misschien kunnen we morgen afspreken?’ bood ik aan. ‘Voor een kop koffie?’

Meneer Ludwig keek even naar een paar ineengedoken voorbijgangers en boog zich even naar me toe. ‘Morgen,’ zei hij, zijn stem dempend tot een zacht gefluister, ‘zijn wij samen onderweg naar Amsterdam.’ Toen hij de schrik op mijn gezicht las, had hij het lef om te glimlachen. ‘Eerste klas.’

‘Juist!’ Ik dook onder zijn paraplu vandaan en liep Magpie Lane in. ‘Ik wens u een prettige avond, meneer Ludwig...’

‘Wacht!’ Hij kwam achter me aan de steeg in, waar hij me op het ongelijke plaveisel moeiteloos bijhield. ‘Ik heb het over een ontdekking die de geschiedenis gaat herschrijven. Het is een gloednieuwe opgraving, topgeheim, en raad eens: we willen graag dat u ernaar kijkt.’

Ik vertraagde mijn tred. ‘Waarom? Ik ben geen archeoloog. Ik ben filoloog. Zoals u ongetwijfeld weet, houdt de filologie zich niet bezig met opgraven, maar met lezen en ontcijferen...’

‘Precies!’ Opnieuw doorzocht Ludwig alle zakken waaruit zijn visitekaartje niet was opgedoken en haalde toen een kromgebogen foto tevoorschijn. ‘Wij hebben juist iemand nodig die hier iets van kan maken.’

Zelfs in het schemerduister van Magpie Lane kon ik zien dat de foto een inscriptie toonde op iets wat leek op een oude gepleisterde muur. ‘Waar is die genomen?’

‘Dat kan ik u niet vertellen. Niet voordat u instemt met mijn verzoek.’ Ludwig kwam dichterbij, zijn stem gedempt en vol geheimzinnigheid. ‘Wij hebben namelijk bewijs gevonden dat de Amazones werkelijk hebben bestaan.’

Ik was zo verrast dat ik bijna begon te lachen. ‘Dat kunt u niet menen...’

Ludwig rechtte zijn rug. ‘Pardon, dat meen ik heel serieus.’ Hij spreidde zijn armen, met paraplu en al, alsof hij het reusachtige belang van de zaak wilde aangeven. ‘Dat is uw terrein. Uw passie. Nietwaar?’

‘Jawel, maar...’ Ik keek naar de foto, niet ongevoelig voor de verleiding. Zo ongeveer om het halfjaar kwam ik een artikel tegen over een archeoloog die beweerde een echt Amazonegraf te hebben gevonden, of zelfs de legendarische vrouwenstad Themiskyra. Meestal droegen de artikelen koppen als NIEUWE VONDST BEWIJST BESTAAN AMAZONES, en ik las ze altijd gretig, om telkens weer teleurgesteld te raken. Ja,

weer had een verweerde volhouder zijn of haar leven besteed aan het uitkammen van de streek rond de Zwarte Zee, op zoek naar vrouwen die met wapens en paarden begraven waren. En ja, soms vonden ze overblijfselen van een prehistorische volksstam die vrouwen niet bellette om paarden te berijden en wapens te dragen. Maar om dan te beweren dat die vrouwen in een manloze Amazonegemeenschap leefden en soms spectaculaire veldslagen leverden tegen de oude Grieken... dat was net zoiets als uit de vondst van dinosaurusresten afleiden dat er ooit vuurspuwende sprookjesdraken leefden.

Met zijn uilenogen keek Ludwig me aan. 'Wilt u me echt wijsmaken dat er na, wat zal het zijn, negen jaar onderzoek naar de Amazones, geen verborgen hoekje van Diana Morgan is dat wil bewijzen dat ze werkelijk hebben bestaan?' Hij knikte naar de foto die hij me had gegeven. 'U ziet daar een tot op heden niet ontcijferd Amazone-alfabet, en wij bieden u de kans om als eerste wetenschapper een poging te wagen. Bovendien zullen wij u ruimschoots compenseren voor uw tijd. Vijfduizend dollar voor een week werken...'

'Wacht eens even,' zei ik, klappertandend van de kou en de schok van dit alles. 'Waarom bent u er zo zeker van dat deze inscriptie iets met de Amazones te maken heeft?' Ik wapperde met de foto voor zijn gezicht. 'U vertelt me net dat het nog niet ontcijferd is...'

'Aha!' Ludwig wees naar mijn neus, raakte hem bijna. 'Dat is nou precies de slimme gedachtegang waar wij naar op zoek zijn. Hier...' Hij deed een greep in zijn binnenzak en overhandigde me een envelop. 'Dit is uw vliegticket. We vertrekken morgenmiddag van Gatwick. Tot ziens bij de gate.'

En dat was het. Zonder mijn reactie zelfs maar af te wachten, draaide John Ludwig zich om en liep weg, en zonder ook maar één keer achterom te kijken, verdween hij High Street in.

2

*De sterren die staan
rond de zilveren maan
verbergen verlegen hun aangezicht
als zij in haar volle luister
de aarde verlicht.*

– SAPPHO

HET GROOTSTE DEEL VAN DE FACULTEIT zat al aan de borrel in de Senior Common Room tegen de tijd dat ik aankwam. Vanwege mijn spurt naar de schermclub had ik te weinig tijd gehad om me op te frissen, en toen ik binnenkwam, hoorde ik her en der wat gemurmel over het feit dat Miss America weer eens te laat was voor het eten. Ik glimlachte slechts vriendelijk en deed alsof ik het niet hoorde. Voor zover zij konden weten, had ik in een stoffig hoekje van de bibliotheek gezeten, half ingeslapen boven een eeuwenoud manuscript – een uitstekend verdedigbare reden om, zoals zijzelf vaak genoeg deden, op de verkeerde tijd en de verkeerde plaats te verschijnen en eruit te zien alsof ze rechtstreeks uit de renaissance gestruikeld kwamen.

Helaas wist ik vrij zeker dat de benaming ‘Miss America’ niet vleidend bedoeld was. Al was ik inderdaad een halve kop groter dan de meeste mensen en – zoals mijn vader altijd zei wanneer ik mijn blonde krullen de vrijheid gaf – een bedrieglijk engelachtige verschijning, de bijnaam was vrijwel zeker een verwijzing naar mijn afstamming, of het vermeende gebrek daaraan. Kennelijk zou ik nooit ontsnappen aan het feit dat ik een Amerikaanse moeder had, wier vocabulaire mijn kindertijd had geregeerd. Hoewel mijn vader zuiver Brits was en ik in mijn jeugd omringd was geweest door mensen die Brits-Engels spraken, waren er momenten waarop Amerikaans-Engelse zegswijzen vanzelfsprekender uit mijn mond kwamen. Klaarblijkelijk hadden sommige faculteitsleden opgevangen dat ik de *dustbins* met *trash-cans* aansprak – of me langs de universiteit zien joggen met geen ander doel dan de nogal vulgaire wens om fit te blijven – en onmiddellijk besloten dat verder doorgronden van mijn persoonlijkheid overbodig was.

‘Diana!’ Met een ongeduldig gebaar wenkte mijn mentor Katherine Kent me bij zich. ‘Hoe ging de conferentie?’

Zoals altijd werd ik overrompeld door haar kortaangebondenheid

en ik voelde de moed me in de schoenen zakken. ‘Helemaal niet gek. Redelijk veel publiek, eigenlijk.’

‘Wat was je onderwerp ook alweer?’

‘Nou...’ Ik probeerde te glimlachen. Er was geen veilige manier om onder woorden te brengen dat ik haar advies had genegeerd. ‘Ik had een beetje haast...’

De ogen van Katherine Kent vernauwden zich tot spleetjes. In een gezicht gekenmerkt door geestelijke discipline en omlijst door haar zo kort dat het voor een *fashion statement* had kunnen doorgaan, waren haar ogen altijd opvallend fel, van een zeldzaam, fonkelend turkoois, als in tin gezet kristal. Meestal fonkelden ze van ergernis, maar geleidelijk was ik gaan begrijpen dat dat haar natuurlijke houding was tegenover mensen die haar respect juist wel hadden verdiend.

Op dat moment trok er een vlaag enthousiasme door de zaal. Opgevlucht dat Katherine Kent even werd afgeleid keek ik achterom om te zien wie het voor elkaar kreeg om nog later te komen dan ik en toch de ster van de avond te zijn.

Maar natuurlijk. James Moselane.

‘Deze kant op!’ Katherines arm schoot weer omhoog met dat ongeduldige gebaar dat geen weigering kon velen.

‘Kate.’ James begroette de grande dame met de handdruk die ze verwachtte. ‘Hartelijk dank voor de recensie in de *Quarterly*. Ik weet zeker dat ik die lof niet verdien.’ Toen pas zag hij mij. ‘O, hallo, Morg. Ik zag je zo gauw niet.’

Wat mij prima uitkwam, want als James Moselane ergens binnenkwam, kostte het me altijd een paar minuten om mijn voorhoofdskwab te beteugelen. Op de rijpe en verantwoordelijke leeftijd van acht-entwintig was het afschuwelijk om te moeten grabbelen naar een klein beetje raffinement en – erger nog – zeker te weten dat iedereen om me heen mijn rode wangen opmerkte en exact de juiste conclusie trok.

Onder academici gold James als een ongewoon aantrekkelijk exemplaar. Op de een of andere manier was hij ontsnapt aan de stelregel dat een voorsprong bij het uitdelen van de hersenen onvermijdelijk een achterstand betekende bij de verdeling van het uiterlijk schoon. Ondanks het feit dat zijn hoofd volgepropt zat met een meer dan gemiddelde hoeveelheid grijze cellen, werd het bekroond door een weelderige hoeveelheid kastanjebruin haar, en zelfs op zijn drieëndertigste bleef zijn gezicht een smetteloze kruik vol jongensachtige charme. Alsof dat nog niet genoeg was, bezat zijn vader, Lord Moselane, een van

de fraaiste collecties klassieke beeldhouwwerken van het land. Met andere woorden, van alle mannen die ik had ontmoet, was James als enige meer prins dan kikker.

‘Diana heeft vandaag een presentatie gegeven op de conferentie,’ berichtte professor Kent. ‘Ik probeer haar nog steeds de titel te ontfuselen.’

James schonk me een zijwaartse blik van verstandhouding. ‘Ik hoorde dat het goed ging.’

Dankbaar voor de redding lachte ik en veegde een druppeltje vocht van mijn slaap. Het was zweet van het schermmasker, gevangen in mijn haar, maar ik hoopte dat James het als bewijs van een recente douche zou opvatten. ‘Dat is heel vriendelijk. En jij, hoe is het met jou? Nog suïcidale liefdesbrieven van je studenten gekregen?’

Op dat moment ging de bel voor het diner en iedereen dromde door de deur van de Common Room. De gesprekken vielen even stil terwijl onze kleine processie naar beneden liep, door de druilerige regen de binnenplaats overstak en in plechtige paren de grootse collegehal betrad.

De studenten stonden allemaal op van hun banken toen wij over het gangpad naar de High Table liepen die op een podium achter in de hal stond, en toen ik op mijn stoel ging zitten was ik me maar al te bewust van alle ogen die op mij gericht waren. Of, waarschijnlijker, op James, die vlak naast me kwam zitten, uitzonderlijk knap en opmerkelijk op zijn gemak in zijn zwarte toga; hij leek wel een prins aan het hof van de Tudors.

Terwijl de steward wijn in onze glazen schonk, fluisterde hij: ‘Kop op, meid. Ik heb uit zeer betrouwbare bron vernomen dat er niets mis was met je lezing.’

Ik keek hem hoopvol aan. Het was algemeen bekend dat James een academische hoogvlieger was, en bij zijn publicatielijst alleen al verbleekten de meeste van zijn collega’s tot kleine maantjes, gevangen in stervende dampkringen. ‘Waarom zei er dan niemand iets?’

‘Wat dan?’ James begon gretig aan zijn voorgerecht. ‘Je overvalt ze met zweterige krijgsvrouwen in bontlaarzen en gepantserde bikini’s. Alsjeblieft zeg, het zijn academici. Wees blij dat je geen hartaanval hebt veroorzaakt.’

Ik lachte in mijn servet. ‘Ik had er een diapresentatie van moeten maken. Misschien waren we nu dan eindelijk van professor Vandebosch verlost...’

‘Morg...’ James keek me aan met die ogen. Ogen waarvan ik wist dat

ze me slechts het topje van zijn gedachtegang toonden. ‘Je weet toch dat professor Vandenbosch vierhonderd jaar oud is. Hij was hier lang voordat wij kwamen, en lang nadat jij en ik naar de eeuwige roeiwateren zijn vertrokken, zal hij hier nog zijn. Laat de man met rust.’

‘Ach kom nou!’

‘Ik meen het.’ Weer vlijmde zijn hazelnootblik door ons gebabbel. ‘Je hebt extreem veel talent, Morg. Echt waar. Maar het vergt meer dan talent om hier succes te hebben.’ Hij glimlachte, misschien om zijn kritiek te verzachten. ‘Neem dit aan van een doorgewinterde kok: je kunt geen soep blijven koken van die oude Amazonebotten.’ Bij die woorden tilde hij zijn wijnglas proostend op in een gebaar van verstandhouding, maar hij had de inhoud evengoed in mijn gezicht kunnen smijten.

‘Juist.’ Ik sloeg mijn ogen neer om mijn teleurstelling te verbergen. De woorden waren niet nieuw, maar nu ze van hem kwamen, sneden ze recht door mijn hart. ‘Ik begrijp het.’

‘Goed zo.’ James liet de wijn een paar keer walsen in zijn glas voordat hij een slok nam. ‘Te jong,’ was zijn oordeel uiteindelijk toen hij het glas neerzette. ‘Niet complex genoeg. Zonde.’

James en ik waren op een steenworp afstand van elkaar geboren, maar in twee volkomen aparte werelden. Het enige wat wij als gewone stervelingen ooit van de familie Moselane zagen, waren dure auto’s met getinte ramen die te hard door ons stille dorpje reden en even stilstonden voor de automatische hekken van hun eindeloze oprijlaan tot ze openzwaaiden. Alleen dat, en heel soms, vanachter de doornhaag die dit privéparadijs omringde, een glimp van mensen in de verte die croquet of tennis speelden in het park rond het landhuis, hun gelach als lege toffeewikkels meegevoerd op de bries.

Hoewel iedereen in het dorp de namen en leeftijden van de kinderen van Lord en Lady Moselane kende, waren ze even ver van ons verwijderd als kinderen in een boek. Omdat ze allemaal op kostschool zaten – de beste van het land, uiteraard – waren de jonge Master James en zijn zussen nooit thuis tijdens het schooljaar, en het scheen dat ze bijna al hun vakanties doorbrachten bij vrienden van school in het bezit van afgelegen Schotse kastelen.

De zoon en erfgenaam van Lord Moselane was dan ook weinig meer dan een stralenkrans van kastanjebruin haar in de voorste kerkbank bij de jaarlijkse kerstdienst, maar in mijn dagdromen had hij een volledig ontwikkeld leven. Als ik op zondag ging wandelen met mijn ouders – en een tijdlang ook met mijn grootmoeder – huppelde ik voor-

uit door het bos in de hoop hem tegen te komen op zijn paard, zijn imaginaire mantel nobel fladderend in de wind... al wist ik heel goed dat hij op Eton College zat, en later in Oxford, en dat er niemand anders in de buurt was dan ik en mijn frivole fantasie.

Toch was ik niet helemaal alleen in dat imaginaire wereldje van mij. Al zolang als ik me herinnerde, snakke mijn moeder naar een intiemere band met de Moselanes, die toch onze burens waren. Volgens haar berekeningen zou het feit dat mijn vader schoolhoofd van de plaatselijke basisschool was ons de achting van de hogere standen moeten opleveren en zouden wij deswege zelfs vanuit het landhuis op de heuvel zichtbaar moeten zijn. Maar nadat ze het grootste deel van haar huwelijksevenement tevergeefs had gewacht op de gebosseleerde uitnodiging, moest ze zich er uiteindelijk wel bij neerleggen dat onze Lord en Lady er heel andere sociale rekenmethoden op na hielden dan zij.

Het is altijd een raadsel voor me geweest waarom mijn moeder – die immers volbloed Amerikaans was – nooit haar hunkering naar dat mooie landhuis verloor, zelfs na alle bittere teleurstellingen. Jarenlang vrijwilligerswerk voor de liefdadigheidsprojecten van Milady in de hoop op erkenning; jarenlang zorgvuldig snoeien van de zeven meter lange ligusterhaag die de meest afgelegen delen van het park scheidde van de moestuin achter ons huis... allemaal voor niets.

Tegen de tijd dat ik voor mijn doctoraat naar Oxford verhuisde, was ik er zo van overtuigd dat zij en ik allang genezen waren van onze vruchteloze nonsens, dat het een jaar duurde voordat ik doorhad dat ik haar verborgen beweegreden was om elke drie weken bij me op bezoek te komen en erop te staan dat we samen de wonderen van Oxford zouden verkennen.

Eerst hadden we elke universiteit van de stad bezocht, en eigenlijk vermaakten we ons uitstekend. Mijn moeder kreeg nooit genoeg van al die gotische binnenplaatsen en kloostergangen, zo anders dan alles waar zij mee was opgegroeid. Als ze dacht dat ik niet keek, zag ik haar soms even bukken om kleine aandenkens in haar tas te laten glijden – een kiezelsteen, een verloren potlood op een stenen trede, een takje tijm uit een kruidentuin – en ik schaamde me bijna toen ik besepte hoe weinig ik na al die jaren wist van wat er omging in haar innerlijke wereld.

Na onze ronde langs de universiteiten bezochten we concerten en evenementen, waaronder af en toe een sportgebeuren. Ineens ontwikkelde mijn moeder een onnatuurlijke belangstelling voor cricket, daarna voor rugby, en daarna voor tennis. Achteraf gezien had ik na-

tuurlijk kunnen weten dat die zogenaamd spontane opwellingen onlosmakelijk verbonden waren met een campagne die altijd maar één doel had gehad.

James.

Om de een of andere reden had ik nooit opgemerkt hoe systematisch onze verkenningstochtjes waren, en hoe vastbesloten mijn moeder onze route van tevoren plande en eraan vasthield, ongeacht de weersomstandigheden... tot de dag waarop ze me eindelijk bij mijn elleboog greep om met de stem van een kruisridder die eindelijk de heilige graal ziet uit te roepen: 'Daar is hij!'

En inderdaad, daar was hij. Hij kwam uit Blackwell's op Broad Street en hield een kop koffie in evenwicht op een stapel boeken. Ik zou hem nooit hebben herkend als mijn moeder er niet was geweest, maar ik had dan ook niet de afgelopen tien jaar besteed aan het via verrekijkers en roddelbladen bijhouden van de volgroeiing van ons doelwit. Voor mij was James Moselane nog steeds een puberale prins in een betoverd bos, en de man die uit de boekwinkel kwam was een volmaakt geproportioneerde volwassene – lang en atletisch, zij het volledig onvoorbereid op de hinderlaag die hem wachtte.

'Wat een toeval!' Mijn moeder beende Broad Street over en sneed hem de pas af voordat hij haar zag aankomen. 'Ik wist niet eens dat jij in Oxford zat. Diana ken je vast niet meer...'

Toen pas realiseerde mijn moeder zich dat ik niet vlak naast haar stond, en ze keek achterom met een vertrokken gezicht dat alles verklaarde. Ik was nooit een lafaard geweest, maar bij het afgrijselijke besef dat het dit was, precies dit, waar we al die tijd achteraan hadden gejaagd, was ik bijna omgekeerd en weggelopen.

Hoewel James haar woedende gezicht niet kon zien, konden haar dolzinnige gewuif en mijn onthutste gezicht hem onmogelijk ontgaan. Alleen iemand die ongewoon traag van begrip was, had de situatie niet met één blik kunnen inschatten, maar het sierde James dat hij ons desondanks met onberispelijke hartelijkheid begroette. 'En, hoe vind je Oxford?' vroeg hij aan mij, nog steeds zijn koffie balancerend op zijn boeken. 'Sorry, hoe heet je ook alweer?'

'Diana Morgan,' zei mijn moeder. 'Net als Lady Diana. Hier, ik schrijf het even op.' Ze dook in haar handtas en haalde er een stukje papier uit, zonder acht te slaan op mijn duwtjes en geprevelde smeekbeden. 'En haar universiteit, natuurlijk...'

'Mam!' Het vergde al mijn wilskracht om haar te verhinderen meteen ook mijn telefoonnummer op te schrijven, en ze was erg boos om-

dat ik haar meetrok voordat we al haar opdringerige babbels hadden uitgeput.

Het verbaasde me niet dat we daarna geen spoor meer van James zagen. Naar alle waarschijnlijkheid zou ik hem nooit meer hebben ontmoet als Katherine Kent er niet was geweest. Het jaar daarop nam ze me net voor kerst mee naar een receptie in het Ashmolean Museum – een receptie, zo bleek, ter ere van een recente donatie van kunstvoorwerpen uit de oudheid van de Moselane Manor Collectie.

Met een ‘kom mee’ trok ze me weg bij een prachtig beeld van de Egyptische godin Isis en drong voor me uit door de menigte exclusieve genodigden. ‘Ik wil je even voorstellen. De Moselanes zijn bijzonder nuttig.’ Als ongeduldige vrouw had Katherine zich de kunst aangeleerd om zich met een brede zwaai in een gesprek te mengen en haar prooi te stelen. ‘James! Dit is Diana. Bijzonder talentvol. Ze wil graag weten wie je Isis heeft gebleekt.’

James stikte bijna in zijn champagne voordat hij zich naar ons omdraaide, zo verleidelijk in pak en das dat mijn fantasieën van weleer binnen een mum van tijd weer op hun post waren.

‘Ik bewonderde haar alleen maar,’ haastte ik me te zeggen. ‘De vindeur die haar naar Engeland heeft gehaald moet zich wel een enorme faraonische vloek op de hals hebben gehaald...’

‘Mijn voorvader. De eerste Lord Moselane.’ Verbazend genoeg keek James alsof hij onze eerdere ontmoeting helemaal vergeten was. Zijn glimlach suggereerde zelfs dat ik precies het soort vrouw was dat hij vanavond had gehoopt te ontmoeten. ‘In de leeftijd van tweeënnegentig jaar vredig in zijn slaap gestorven. Dat hopen wij tenminste.’ Hij schudde mijn hand en had geen haast om die los te laten. ‘Aangenaam.’

‘Eerlijk gezegd,’ zei ik terwijl ik met tegenzin mijn hand terugtrok, ‘hebben wij elkaar vorig jaar al ontmoet, voor Blackwell’s.’ Al voordat de woorden mijn mond uit waren, had ik spijt van mijn verraderlijke eerlijkheid. Het duurde maar een paar seconden voordat de radertjes in het hoofd van James in elkaar klikten, en dat was geen fraai gezicht.

‘Juist,’ zei hij traag. ‘Juist, juist...’

Maar het woord dat ik in zijn bruine ogen las, klonk heel anders.

In de maanden daarop, als we plichtmatig samen koffiedronken – altijd op aandringen van Katherine Kent – zette de eerste vraag van James, ‘Hoe is het met je moeder?’, de toon voor ons gesprek en wist ik weer waarom onze koffieafspraak nooit een lunch werd. Hij was voorkomend, dat zeker, en schonk me soms een blik die een zekere hoop door mijn lichaam deed fladderen. Maar in het algemeen behandelde

hij me met ridderlijke hoffelijkheid, alsof ik een ongenaakbare jonkvrouw was die hij had gezworen te beschermen.

Misschien was het vanwege mijn moeder. Of misschien was het deels te wijten aan het feit dat James – zoals mijn vader het ooit zo beeldend uitdrukte – geboren was met een zilveren lepel in zijn reet. De zuiverheid van het blauwe bloed die bewaard moest blijven en zulks. In dat geval kon ik mijn veren poetsen wat ik wilde; het zou nooit bij de zoon van Lord Moselane opkomen dat wij tot dezelfde soort behoorden.

Ik werd uit mijn gepeins aan de High Table gewekt door een hand die het bord met mijn onaangeraakte voorgerecht verwijderde. Naast me zat James in de beschutting van zijn gesteven servet op zijn telefoon te kijken, zijn hoofd gebogen alsof hij in gebed verzonken was. Discreet tastte ik in mijn handtas naar de foto van meneer Ludwig en stak hem die toe. ‘Wat denk jij hiervan?’

James boog zich voorover en keek. ‘Gedateerd circa?’

‘Ik vermoed een dag of tien,’ grapte ik, ‘te oordelen naar dat gebogen hoekje en de rafelranden. Wat de inscriptie betreft – daar kun jij even goed naar raden als ik.’

Zichtbaar geïntrigeerd tuurde hij met half toegeknepen ogen naar de foto. ‘Wie heeft je dit gegeven?’

‘Een mysterieuze man,’ zei ik, opzettelijk teatraal, ‘die me vertelde dat deze foto het bewijs vormt dat de Amazones echt bestaan hebben...’

‘Wat is dat?’ Katherine Kent stak haar hand uit om de foto uit mijn vingers te plukken en bij het licht van een kaars te bestuderen. ‘Waar is die gemaakt?’

‘Geen idee.’ Blij verrast door hun belangstelling schetste ik de hoogtepunten van mijn vreemde ontmoeting die middag. Toen ik terug circelde naar de bewering van Ludwig over het nog niet ontcijferde Amazone-alfabet, liet James zich met een kreun achteroverzakken op zijn stoel.

‘Irritant, zeg!’ Met een bevreemde frons gaf Katherine Kent me de foto terug. ‘Dit kan overal wel zijn. Als we de naam van zijn stichting kennen...’

Ik kromp ineen onder haar blik. Kennelijk verweet ze mij dat ik Ludwig niet meer informatie had ontfutseld, en daar had ze wel een beetje gelijk in. ‘Ik geloof dat ze een kantoor hebben in Amsterdam,’ zei ik. ‘Want daar wilde hij me mee naartoe nemen.’

‘Maakt het iets uit?’ viel James me in de rede. ‘Want natuurlijk ga je niet...’

‘Nou,’ sprak ik hem tegen, omdat ik de verleiding niet kon weerstaan hem een beetje uit zijn tent te lokken. ‘Eerlijk gezegd had ik bijna ja gezegd. Het gebeurt niet elke dag dat een vreemde man me op straat vijfduizend dollar aanbiedt...’

‘Precies.’ James keek me bestraffend aan. ‘Een vreemde man op straat. En wat ben jij dan?’

Ik glimlachte, gevleid dat hij het allemaal zo serieus nam. ‘Nieuwsgierig.’

James schudde zijn hoofd en zou waarschijnlijk nog iets afkeurends hebben gezegd, als Katherine – die het privilege van een genie genoot – ons niet met opgestoken hand tot zwijgen had gemaand. ‘En hij zei dat hij je op het vliegveld zou zien?’

Verrast door haar ernst schraapte ik mijn keel. ‘Ik geloof van wel.’

James kon zich niet langer inhouden. ‘Zeg,’ kwam hij tussenbeide, zijn servet tot een bal knijpend, ‘je wilt Morg toch zeker niet echt aanmoedigen om met die... Ludwig mee te gaan? God weet wat hij van plan is...’

Katherine schoof met een ruk achteruit op haar stoel. ‘Natuurlijk niet. Doe niet zo raar. Ik probeer alleen te ontdekken wat er aan de hand is... wie die mensen zijn.’

Om de vriendschappelijke toon terug te vinden, lachte ik en zei: ‘Het zou me helemaal niet verbazen als het een streek van mijn luie studenten was...’

Weer keek James me streng aan. ‘Ik zie de humor er niet van in. Je bent een doelwit, en dan heb ik het niet over een studentikoze grap. Zorg dat je vannacht je deur op slot doet.’

3

*In het gezicht van een echte vriend
ziet een man als het ware een tweede ik
– CICERO, De Amicitia*

HET REGENDE NOG STEEDS tegen de tijd dat James over de binnenplaats met me meewandelde naar mijn appartement, waarbij hij ons zorgvuldig om de inktzwarte plassen op de keistenen heen leidde. Hij had me nog nooit thuisgebracht; die aangename ontwikke-

ling had ik dan tenminste al aan Ludwig te danken.

‘Nou, Morg,’ zei James, met een arm in de lucht om me tegen de regen te beschermen terwijl ik mijn sleutels zocht, ‘ik denk niet dat je de komende dagen de universiteit moet verlaten. In ieder geval niet alleen. Je weet maar nooit...’

Ik staarde hem aan, amper gelovend dat hij het meende. ‘Doe gewoon, zeg.’

‘Als je weg wilt,’ vervolgde hij, terwijl de regen vanuit zijn haar langs zijn nobele gezicht droop, ‘bel je mij maar, dan ga ik met je mee.’

Niet alleen de woorden, maar ook de diepe tonen van zijn stem kropen recht in mijn innerlijke oor des oren en schalden door de grotten waar mijn hoop in winterslaap lag. Gretig keek ik in zijn ogen... maar regen en schemer beneveldden het moment. Na een ongemakkelijke stilte wist ik eindelijk stijfsjes uit te brengen: ‘Dat is erg aardig van je,’ waarop James slechts met een even opgewekte stem als anders antwoordde: ‘Onzin. We moeten toch goed op je passen?’

En toen liep hij weg, zijn handen achteloos in zijn zakken, een vrolijk wijsje fluitend, terwijl ik me in mijn vertrekken verschanste. Of eigenlijk was het chique, smaakvol ingerichte appartement technisch gesproken niet van mij; het behoorde toe aan de hooggeleerde professor Larkin, die uitgenodigd was om een jaar in Yale door te brengen. Ik was niet de enige kandidaat geweest in de strijd om de aanstelling als zijn vervanger, maar ik was een vrouw, en aan die specifieke mensensoort had de faculteit al heel lang gebrek. Tenminste, dat was Katherine Kents argument geweest om mij voor te dragen.

Ik kreeg geen volledig salaris, maar het overnemen van het appartement van professor Larkin bood me de gelegenheid om mijn bedompte flatje te verlaten en in het universiteitsgebouw te wonen. Het enige probleem van het lectoraat was de werkdruk. Mijn dagen zaten zo vol colleges en werkgroepen, dat ik bijna geen tijd meer had voor mijn eigen onderzoek. En zonder een keur van frisse, opmerkenswaardige publicaties waar mijn naam onder stond, zou me aan het eind van het jaar zeker geen vaste aanstelling wachten; dan kon ik weer terug naar mijn kelder op die enge Cowley Road, om ongeïnspireerde sollicitatiebrieven te schrijven en de muizen van mijn krentenbollen te verjagen.

Terwijl ik de ketel vulde voor een kop thee om mee naar bed te nemen, dwaalden mijn gedachten over de gebeurtenissen van de dag en eindigden – vanzelfsprekend – bij John Ludwig. Binnen een paar minuten had die vreemde man me een duizelingwekkende hoorn des overvloeds aan verleidingen voorgelegd: academische roem, avon-

tuur, en genoeg geld om een halfjaar vrijheid te kopen voor mijn eigen onderzoek. Misschien zou ik zelfs een reisje naar Istanboel in mijn schema kunnen persen, voor een persoonlijk bezoek aan Grigor Reznik om hem over te halen mij zijn *Historia Amazonum* te laten bekijken – het enige originele document over de Amazones dat ik nog niet had gelezen. Mijn gedachten bruisten van de mogelijkheden.

In ruil had Ludwig me echter gevraagd om een week van mijn kostbare tijd, en zelfs als ik roekeloos genoeg was om zijn voorstel te overwegen, was er geen enkele manier waarop ik een dergelijke afwezigheid kon rechtvaardigen, nauwelijks een maand na het begin van mijn lectoraat. Als hij me nu nog een of ander officieel document had laten zien, deugdelijk gestempeld en ondertekend, waarin precies uiteengezet werd wat zijn stichting van mij verwachtte en hoe geweldig dat zou staan op mijn cv... Maar zoals het er nu voor stond, was het hele geval gewoon te vaag, te riskant. En inderdaad, zoals zowel Katherine Kent als James me tijdens het eten uitputtend duidelijk had gemaakt: je zou volkomen krankzinnig moeten zijn om zomaar weg te vliegen, het onbekende tegemoet.

Als Ludwig het toverwoord maar niet had uitgesproken.

Amazones.

Kennelijk was hij op de hoogte van mijn wetenschappelijke obsessie met dat onderwerp, anders zou hij me sowieso niet hebben benaderd. Maar wat moest ik denken van zijn veronderstelling dat ik snakte naar het bewijs dat de Amazones werkelijk hadden bestaan? Er was geen enkele manier waarop hij kon weten hoezeer hij gelijk had.

Hoe zou hij dat kunnen weten?

Volgens de meeste academici hadden de Amazones nooit ergens anders geleefd dan in de Griekse mythologie, en wie iets anders beweerde, was op zijn best een maanzieke romanticus. Jazeker, het was heel goed mogelijk dat de prehistorische wereld deels werd bevolkt door vrouwelijke krijgers, maar de mythen over Amazones die Athene belegerden of deelnamen aan de Trojaanse Oorlog, waren duidelijk het product van verhalenvertellers die hun luisteraars wilden boeien met steeds fantastischer verhalen.

De Amazones in de klassieke literatuur, zo legde ik mijn studenten altijd uit, moesten worden beschouwd als de voorlopers van de vampiers en zombies waar onze boekenplanken tegenwoordig vol mee staan: imaginaire wezens, angstaanjagend en onnatuurlijk in hun gebruik om hun dochters te oefenen in de kunst van het oorlogvoeren, en eens per jaar te paren met willekeurige mannen. Toch bezaten deze

wilde vrouwen – in ieder geval in de ogen van de vazenschilders en beeldhouwers uit de oudheid – voldoende menselijke eigenschappen om onze geheime hartstochten tot leven te wekken.

Ik waakte er altijd voor om mijn eigen gevoelens over de materie te laten blijken; geïnteresseerd zijn in de verhalen over de Amazones was al erg genoeg, uit de kast komen als een ‘Amazonegelover’ zou wetenschappelijke zelfvernietiging zijn.

Zodra mijn thee klaar was, ging ik zitten om de foto van John Ludwig te bestuderen met behulp van een vergrootglas. Ik verwachtte het schrift op de muur meteen te kunnen identificeren als een van de bekende oude alfabetten; toen dat niet het geval bleek, stond ik mezelf een kriebeltje van opwinding toe. En na nog een paar minuten turen, in toenemende verwarring, stoven de mogelijkheden op en neer langs mijn voorovergebogen ruggengraat, als gejaagde koeriers op een slagveld.

Wat mij het meest intrigeerde, was de universele kwaliteit van de symbolen, waardoor het bijna onmogelijk werd om ze te koppelen aan een bepaalde plaats of tijd. Ze konden vlak voor het maken van de foto op het gebarsten pleisterwerk zijn aangebracht, als onderdeel van een uitgebreide zwendel, of ze konden duizenden jaren oud zijn. En toch... Hoe langer ik ernaar keek, hoe meer ik besepte dat ze me vreemd vertrouwd voorkwamen. Het was net alsof zich ergens, in een verre uithoek van mijn onderbewustzijn, een ingeslapen dier verroerde. Had ik deze symbolen al eerder gezien? Als dat zo was, ontging de context me volledig, frustrerend genoeg.

Nu wilde het geval dat mijn jeugdvriendin Rebecca al drie jaar op een archeologische vindplaats op Kreta werkte, en ik wist dat zij precies zou weten welke organisaties waar aan het graven waren, en waar naar. Als iemand deze inscriptie ergens in het Middellandse Zeegebied was tegengekomen en op de een of andere manier aan de Amazones had gekoppeld, zou dr. Rebecca M. Wharton de eerste zijn geweest om het te horen.

‘Sorry dat ik je middernachtelijke orgie onderbreek,’ zei ik toen ze eindelijk haar mobiel opnam. We hadden elkaar al een maand niet gesproken en ik merkte hoe ik haar had gemist toen ik haar vrolijk hoorde snuiven aan de andere kant. Ze had een lach die ik uit duizenden zou herkennen; hij klonk als een whiskykater, maar in Rebecca’s geval was dat het nogal prozaïsche gevolg van het feit dat ze hele dagen met haar nieuwsgierige snuit in stoffige gaten begraven zat.

‘Ik dacht net aan je!’ riep ze uit. ‘Ik zit hier met een koor van knappe

Griekse jongelingen, die me druiven voeren en inwrijven met olijfolie.'

Ik moest lachen om het beeld. De kans dat de lieflijke Rebecca intiem werd met iets anders dan eeuwenoude potscherven was, jammer genoeg, tien tegen nul. Daar zat ze dan op Kreta en hing de rebel uit met haar zonneklep en haar afgeknipte spijkerbroek, op handen en knieën rondkruipend in een hele mierenhoop van boeiende mannelijke archeologen... maar ze had enkel oog voor het verleden. Hoewel ze een grote mond had, wist ik dat er onder die sproeten nog altijd een domineesdochter schuilde. 'Heb je daarom geen tijd gehad om me te belen en me het grote nieuws te vertellen?'

Er klonk geritsel, alsof Rebecca de telefoon tussen haar oor en haar schouder probeerde te klemmen. 'Welk grote nieuws?'

'Zeg jij het maar. Wie is er in jouw achtertuinje Amazones aan het opgraven?'

Ze slaakte een van haar doordringende oerwoudvogelkreten. 'Wát zeg je?'

'Kijk maar.' Ik leunde voorover om de afbeelding op mijn computerscherm te bekijken. 'Ik heb je net een foto gemaaild.'

Terwijl we wachtten tot Rebecca's laptop wakker werd, gaf ik haar een korte samenvatting van de situatie, compleet met het wantrouwige vermoeden van James Moselane dat ik het slachtoffer was van een grap en misschien zelfs in gevaar verkeerde. 'Natuurlijk ga ik niet,' zei ik, 'maar ik wil zo graag weten waar die foto gemaakt is. Zoals je ziet, lijkt het alsof de inscriptie een fragment is van een grotere muur, met de tekst in verticale kolommen. En het schrift zelf' – ik boog me nog dichterbij en probeerde de bureaulamp beter neer te zetten – 'daar heb ik een vreemd gevoel bij... maar ik zou echt niet weten...'

Een krakend geluid suggereerde dat Rebecca op een handvol noten kauwde – een onmiskenbaar teken dat haar belangstelling gewekt was. 'Wat wil je dat ik doe?' vroeg ze. 'Ik kan je garanderen dat deze foto niet op mijn eiland is gemaakt. Als iemand zo'n muur was tegengekomen op Kreta, zou ik ervan weten, geloof me maar.'

'Wat ik wil dat jij doet,' zei ik, 'is heel goed naar die inscriptie kijken en mij vertellen waar ik die symbolen eerder heb gezien.'

Ik wist dat het een onwaarschijnlijke gok was, maar ik moest het proberen. Rebecca was er altijd goed in geweest om dwars door het voor de hand liggende heen te kijken. Toen we klein waren, was zij het die mijn vaders geheime voorraad chocoladerepen ontdekte in een oude viskoffer in de garage. En zelfs toen had ze, ondanks haar aangebo-

ren snoeplust, niet voorgesteld om er eentje te delen; de triomf van de ontdekking – en het feit dat ze mij iets over mijn vader kon vertellen wat ik niet wist – was al opwindend genoeg.

‘Ik geef je nog één minuut...’ zei ik.

‘Wat denk je ervan,’ was Rebecca’s tegenvoorstel, ‘om me een paar dagen te geven om rond te vragen? Ik kan de foto doorsturen naar Tele-machos en...’

‘Ho!’ zei ik. ‘Je mag die foto aan *niemand* laten zien.’

‘Waarom niet?’

Ik aarzelde, omdat ik wist dat ik irrationeel reageerde. ‘Omdat dit schrift iets heeft wat me heel bekend voorkomt... op een vreemde manier. Het lijkt net of ik het in blauwe inkt zie...’

De waarheid trof ons allebei tegelijk: ‘Het schrift van je oma!’ riep Rebecca uit, hevig ritselend aan de andere kant van de lijn. ‘Dat je haar toen met kerst hebt gegeven...’

Ik voelde een huivering van schrik. ‘Nee, onmogelijk. Dat is krankzinnig.’

‘Waarom?’ Rebecca was te opgetogen om mijn emotionele achilleshiel omzichtig aan te pakken. ‘Ze zei toch altijd dat ze je instructies zou nalaten? En dat je die zou krijgen wanneer je ze het minst verwachtte. Nou, misschien is dit het. Oma’s grote oproep. Wie weet...’ Rebecca’s stem rees tot uitdagende hoogte, waarschijnlijk omdat ze zich het ongehoorde van haar suggestie realiseerde. ‘Misschien staat ze wel op je te wachten in Amsterdam.’

4

NOORD-AFRIKA – *Late bronstijd*

AN DE SCHIMMIGE HORIZON verschenen twee gedaanten! Het was die heldere, gloeiend hete tijd van de dag, wanneer hemel en aarde elkaar ontmoetten in een zilverige nevel en het onmogelijk was om de een van de ander te onderscheiden. Maar naarmate ze over de zoutvlakte dichterbij kwamen, kregen de twee trillende gedaanten langzaam de vorm van vrouwen – de een volwassen, de ander niet helemaal.

Myrine en Lilli waren vele dagen weg geweest, alleen zij tweeën.

Het doel van hun tocht was onmiskenbaar, want aan leren banden om hun schouders bungelden allerlei soorten prooi en wapens, en toen ze het dorp naderden, versnelden ze hun pas. ‘Wat zal mama trots zijn!’ riep Lilli uit. ‘Ik hoop dat je haar zult vertellen hoe ik dat konijn gestrikt heb.’

‘Ik zal geen enkel detail onvermeld laten,’ beloofde Myrine, terwijl ze door het samengeklitte haar van haar zusje woelde. ‘Behalve dan misschien het stuk waar je bijna je nek brak.’

‘Ja...’ Lilli trok haar schouders op en deed het grappige schildpad-loopje dat ze altijd deed als ze in verlegenheid gebracht werd. ‘Beter van niet, anders mag ik nooit meer met je mee. En dat’ – ze keek met een hoopvolle glimlach naar Myrine op – ‘zou zonde zijn, vind je ook niet?’

Myrine knikte vastberaden. ‘Dat zou zeker zonde zijn. Jij hebt de aanleg om een uitstekende jager te worden. En bovendien’ – ze kon er niets aan doen, ze moest giechelen – ‘ben je een oneindige bron van vermaak.’

Lilli keek even stuurs, maar Myrine wist dat ze heimelijk genoot. Haar zusje, dat klein was voor een meisje van twaalf, had zich zo graag willen bewijzen op deze tocht, en Myrine was blij verrast geweest over haar uithoudingsvermogen. Of ze nu hongerig was of moe, Lilli weigerde geen enkele opdracht, stortte geen enkele traan. In ieder geval niet als Myrine het kon zien.

Myrine was zes hele jaren ouder dan Lilli en zeker zo capabel als een man van haar leeftijd, en ze had het als haar plicht beschouwd om haar zusje de kunst van het jagen bij te brengen. Het idee was echter op heftig verzet gestuit van haar moeder, die Lilli nog steeds als haar baby beschouwde en haar ’s avonds nog altijd in slaap zong.

Nu ze met Lilli naar huis liep en de nieuwe trots zag in haar houding, kon Myrine niet wachten om het allemaal aan haar moeders voeten te leggen: de glorieuze vangst, de vele verhalen, en de jongste dochter die veilig en glimlachend uit de wildernis terugkwam, met het bloedige keurmerk van de jager op haar voorhoofd.

‘Denk je dat ze ze allemaal tegelijk zullen braden?’ vroeg Lilli, Myrines gedachten onderbrekend. ‘Dat zou een feestmaal zijn. Hoewel...’ Ze keek neer op de bundel kleine visjes die aan een wollen draad aan haar riem hing: ‘Sommige zijn nogal klein en misschien het vermelden niet waard.’

‘In mijn ervaring,’ zei Myrine, ‘zijn de kleintjes juist het smakelijkst...’

Ze hield halt. Ze waren door de bocht bij de weide gekomen en vlak voor hen lag het dorp, Tamash. Hier kwamen de honden haar altijd tegemoet om haar te begroeten, in de wetenschap dat haar verschijning vleesresten en mergpijpen aankondigde.

Vandaag kwamen er echter geen honden. En toen Myrine haar oren spitste om te luisteren, hoorde ze geen van de gebruikelijke geluiden uit het dorp, alleen het schorre krijsen van vogels en een vreemd, volhardend gegons, als van duizenden honingbijen op een veld bloemen. De enige tekenen van leven waren een paar dikke rookzuilen die ergens tussen de hutten opstegen en in het eindeloze blauw verwaaiden.

‘Wat is er?’ vroeg Lilli, met grote ogen. ‘Wat hoor je?’

‘Dat weet ik niet precies,’ zei Myrine, die elk haartje op haar lichaam rechtovereind voelde staan van spanning. ‘Blijf jij maar even hier.’ Ze nam Lilli bij de schouders en hield haar tegen.

‘Waarom? Wat is er dan aan de hand?’ Lilli’s stem klonk schrill, en toen Myrine begon te lopen, kwam het meisje haar achterna. ‘Vertel!’

Nu zag Myrine eindelijk een van de honden. Het was de gevlekte pup die altijd aan haar voeten kwam liggen als het stormde – de pup die ze ooit had verpleegd en van de dood had gered, en die haar soms aankeek met bijna menselijke ogen.

Eén blik op de hond – zijn kruiperige, onderdanige houding, zijn nerveuze gegaap – vertelde Myrine alles wat ze weten moest. ‘Raak hem niet aan!’ schreeuwde ze toen Lilli met uitgestrekte armen dichterbij kwam.

Maar het was al te laat. Haar zusje had het dier al bij zijn nekvel gegrepen en begon hem vriendelijk te aaien. ‘Lilli!’ Myrine trok het meisje ruw overeind. ‘Heb je me niet gehoord? Nergens aankomen!’

Toen pas zag ze de eerste trilling van begrip op Lilli’s gezicht.

‘Alsjeblieft,’ zei Myrine, haar toon zo verzachtend dat haar stem begon te beven, ‘wees lief en blijf even hier, terwijl ik’ – ze wierp weer een verontruste blik op de stille huizen in de verte – ‘ga kijken of alles in orde is.’

Terwijl ze het dorp in liep met beide handen strak rond haar speer, zocht Myrine overal naar tekenen van geweld. Ze was ervan overtuigd dat het dorp was aangevallen door een rivaliserende stam of door wilde dieren en zette zich schrap voor huiveringwekkende beelden, maar ze was allesbehalve voorbereid op wat ze vond.

‘Jij!’ Vanuit een hut bereikte haar een schorre stem vol haat en even later kwam er een kromgebogen vrouw naar buiten, zweet parelend over haar hele lichaam. ‘Jouw moeder heeft ons dit aangedaan...’ De

vrouw spuwde op de grond, haar speeksel rood van het bloed. 'Jouw heks van een moeder!'

'Nena, lieve vriendin...' Myrine zette een paar stappen achteruit. 'Wat is hier gebeurd?'

De vrouw spuwde weer. 'Heb je me niet gehoord? Je moeder heeft ons allemaal vervloekt. Ze heeft een plaag over ons afgeroepen en ze zei dat ze iedereen zou vermoorden die haar hoerige manieren niet goedkeurde.'

Verder lopend zag Myrine ziekte en rouw, waar ze ook keek. Mannen, vrouwen en kinderen groeften samen in de schaduw, rillend van angst en koorts, anderen knielden bij smeulende vuurtjes en wreven zich zwijgend in met de as. En op de plaats waar haar moeders hut had gestaan, was niets meer te zien dan een bed zwarte kolen waarop vertrouwde voorwerpen zonder plichtplegingen neergeworpen waren.

Zonder werkelijk te bevatten waar ze naar keek, hurkte Myrine neer om een kleine, zwart beroete cirkel uit de as op te rapen. Het was de bronzen armband die haar moeder om haar pols had gedragen, en waarvan ze altijd had gezegd dat hij daar zou blijven tot ze stierf.

'Het spijt me zo, lieverd,' zei een zwakke stem, en toen Myrine zich omdraaide, zag ze haar moeders oude buurman staan, op een stok geleund, een kring van open zweren rond zijn mond. 'Je kunt maar beter gaan. Ze zoeken een zondebok. Ik heb ze geprobeerd rede aan te praten, maar rede wil nu niemand horen.'

Met een hand tegen haar mond gedrukt begon Myrine weg te lopen, de opmerkingen negerend die haar door het hele dorp volgden. 'Hoer!' schreeuwden de mannen, niet omdat zij ooit met hen had geslapen, maar omdat ze dat niet had gedaan. 'Heks!' krijsten de vrouwen, vergetend dat het Myrines moeder was geweest die 's nachts kwam om hun hand vast te houden en hun baby's te verlossen... en vergetend dat het Myrine was die van dierlijke beenderen speelgoed voor die baby's maakte.

Toen ze eindelijk bij Lilli terugkwam, zat het meisje op een rots naast het pad, stijf van angst en woede. 'Waarom mocht ik niet mee?' vroeg ze, heen en weer wiegend met haar armen over elkaar. 'Je bleef heel lang weg.'

Myrine stak de speer in de grond en ging naast haar zitten. 'Weet je nog wat mama zei toen we weggingen? Dat je mij altijd moet vertrouwen, wat er ook gebeurt?'

Lilli keek op, haar gezicht vertrokken van voorgevoelens. 'Ze zijn allemaal dood, hè?' fluisterde ze. 'Net als de mensen in mijn droom.'

Toen Myrine geen antwoord gaf, begon Lilli te snikken. 'Ik wil mama zien! Alsjeblieft!'

Myrine trok haar zusje dicht tegen zich aan. 'Er is niets meer te zien.'